Anul al 54-lea — 14 Pagini — EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei — 14 Pagini — Nr. 332 Joi 2 Decembrie 1937

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni. Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80. In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Unirea Ardealului

1 Decembrie 1918

Românii din teritoriile ce au făcut parte până în toamna anului 1918 din monarhia austro-ungară, n'au aşteptat sfârşitul războiului, victoria aliaţilor noştri şi convocarea conferinţei păcei, ca alţii să decidă de soarta şi viitorul naţiunii lor. Conştienţi de drepturile lor binilenare asupra pământului strămoşesc ei au sfărâmat lanţurile sclaviei în adunările ce le-au ţinut în cursul lunei Octombrie 1918, la Oradea şi Arad şi au trimis atunci pe reprezentantul lor, d. Al. Vaida Voevod, să anunţe în Parlamentul din Budapesta, sus şi tare, Maghiarilor, că Transilvania a rupt orice legături cu statul ungar, iar poporul Român este singurul în drept să hotărască de soarta lui şi să dispună de teritoriile liberate aşa cum îi impun interesele naţionale în acord cu principiul libere determinări.

In ziua de 1 Decembrie s'au întrunit apoi la Alba Iulia, într'o măreaţă adunare naţională, toţi reprezentanţii autorizaţi ai Românilor dintre Tisa şi Carpaţi.

Acolo, în fosta cetate a Albei Iuliei, în care Mihai Viteazul a intrat triumfător, în 1599, în fruntea oastei sale, ca Domn al Ardealului şi al Ţării Româneşti, acum 19 ani s'a votat istorica rezoluţie a unirei „de-apururea" a Ardealului cu regatul liber al României.

Acest act istoric a pus capăt tragediei fraţilor noştri de peste Carpaţi şi a întărit bazele României Mari.

După îndeplinirea acestui act, care a exprimat libera voinţă a Românilor din Ardeal, guvernul ungar prezidat de contele Karolyi, în nota ce a adresat-o şefului misiunii militare aliate din Budapesta, la 18 Februarie 1919, a declarat, că atât hotărârile luate de consiliul Român din Oradea, cât şi rezoluţia votată de Adunarea naţională de la Alba Iulia... „sunt acte unilaterale ale Românilor", cari nu prezintă „nicio importanţă", de oarece nu s'a obţinut „aderarea şi a celorlalte naţionalităţi conlocuitoare" la separarea Transilvaniei de Ungaria, de o parte, şi la unirea ei cu regatul român, de altă parte.

Cum însă şi Germanii în adunarea lor naţională de la Mediaş, ţinută la 8 Ianuarie 1919, au anunţat ruperea legăturilor lor cu statul ungar şi aderarea lor în unanimitate la rezoluţia votată la Alba Iulia, — după cum şi în 1848 ei au protestat împreună cu Românii contra anexării forţate a Transilvaniei la Ungaria — s'a dovedit că imensa majoritate a populaţiei acestei provincii s'a pronunţat, în deplină libertate, pentru unirea deapururea cu regatul României.

Nu trebue să uităm în această zi, nici rezoluţia votată de Românii din Banat, în adunarea lor naţională dela Lugoş, ce s'a ţinut mai târziu, la 10 Iunie 1919 din cauza ocupaţiunei unei părţi din teritoriul lor de Sârbi — şi în care s'a spus:

„Această provincie, patria noastră mai restrânsă, după situaţia ei geografică, cât şi după majoritatea românească a populaţiunii sale, nu poate fi privită de cât ca o parte integrantă a pământului românesc şi a neamului românesc, care coboară din Ardeal până la hotarele lui fireşti, la Tisa şi la Dunăre".

Invocând apoi „dreptul de a hotărî singuri de soarta lor", românii din Banat au aderat cu însufleţire şi bărbătească hotărire la marele act istoric de la Alba Iulia, — desăvârşindu-se astfel unitatea noastră naţională.

Mai presus însă de orice acte şi rezoluţii, a fost acum 19 ani acea voinţă puternic afirmată a românilor din toate teritoriile dezrobite de a înfăptui România mare şi liberă în hotarele sale fireşti, fără să mai aştepte hotărârile conferinţei păcii dela Paris.

Tratatul dela Trianon a ratificat actul de la Alba Iulia şi a dat satisfacţia bine meritată românilor ce au luptat, alături de aliaţi, pentru triumful dreptului naţionalităţilor şi al libertăţii popoarelor.

Tratatul dela Trianon a fixat în Europa centrală frontiere etnice ce nu pot fi schimbate, niciodată, căci ele corespund principiilor ce sunt la temelia Europei de drept şi intereselor generale ale păcii europene.

INTRAREA VOEVODULUI MIHAI VITEAZUL IN ALBA-IULIA

In ziua aceasta sfântă...

In ziua-aceasta sfântă să 'ngenunchiem smeriţi
Ca 'ntr'un altar sub cerul întreg al ţării noastre
Sub care să se 'nchine feciorii înfrăţiţi...
Şi clopote să cânte sonore 'n slăvi albastre!..

O! Ţară, mamă sfântă, adună-ţi fiii toţi
Şi strânge-i laolaltă, de sânul tău aproape,
Vlăstarii din Suceava alăturea de Moţi,
Români de pretutindeni, din văi cu limpeziape...

Cu glasul tău ce cântă ca doina din Carpaţi
Alungă-le din suflet dihonia pierzării,
Să piară duşmănia şi vrajba dintre fraţi...
Şi sună-le din bucium semnalul deşteptării!

Străbuna moştenire, comoară ne-ai lăsat,
Pe care să ne-o smulgă, se năpustesc străinii,
Pentru comoara-aceasta părinţii-au sângerat,
Să crească grâu de aur, sub aurul luminii...

In lături, voi lăcuste şi spini încolăciţi...
La glasul sfânt al mamei s'aprind lumini de coasă...
Români de pretutindeni de-apururea uniţi,
Să fim pentru vecie, stăpâni la noi acasă!

MIRCEA DEM. RADULESCU

BUN SOSIT

A sosit Luni în ţară Nicolae Titulescu, omul răsfăţat de Dumnezeu prin darurile cu care l-a înzestrat, şi de oameni, până mai eri, pentru serviciile pe cari li le-a adus, iar Capitala i-a făcut o călduroasă primire care nu ar avea nimic surprinzător faţă de ceea ce el a înfăptuit cât timp i s'a lăsat putinţa să-şi servească Patria şi neamul.

Metodica şi insinuanta perfidie a unora a vroit să arunce însă la activul acestui om de mare talent, greşeli pe cari el nu le-a comis şi intenţiuni pe care el contestă categoric că le-ar fi avut.

O discuţie clară, liberă, precisă nu convenea răspânditorilor de perfidii, cari au reuşit să întunece multe minţi luminate şi să devieze judecata multor oameni de bună credinţă.

Luptând cu moartea, cu care nimeni ca el n'a dat ochii, şi cu perfidia omenească, d. Titulescu e acum în ţară.

Restabilit, însănătoşit, el datora, şi ţării lui şi lui, o explicaţie, iar duşmanilor o desavuare, o lămurire.

Ce acuzaţii i se aduc? Ce învinuiri i se pun în sarcină?

Cine precizează cele ce răspândeau autorii tuturor insinuărilor?

Să iasă acum în faţă cei cari au urzit intriga şi au răspândit calomnia!

Să auzim articulate învinuirile şi să aşteptăm, cu bună credinţă, replica lămuritoare!

Ne găsim în ceasul când nici o ţară din lume, cu atât mai puţin România, nu se poate lipsi de contribuţia binefăcătoare pentru progresul şi propăşirea ei, a fiilor pe care natura i-a înzestrat, cu cele mai alese însuşiri!

Talentul şi inteligenţa sclipitoare ale lui Nicolae Titulescu au fost puse mai bine de douăzeci de ani în slujba ţării sale, a neamului său, a umanităţii şi a păcii între oameni.

România are încă nevoe de serviciile lui.

Să fie ascultat, expunându-şi punctul de vedere, bazat pe dovezi şi pe informaţiuni sigure pe cari puţini alţii le pot avea cum le are el.

Să-l asculte în contradictoriu şi cei cari îi pun în sarcină erori pe cari le-ar fi comis şi cei cari au greşit de atâtea ori împotriva ţării!

Să aducă şi ei dovezile pe cari le au, — dacă le au, — dar să înceteze calomnia, insinuarea şi ameninţarea cari ridică oamenilor dreptul de a fi consideraţi civilizaţi.

Siguri că din această discuţie va ieşi lumina, sub unghiul căreia vor fi privite adevăratele interese ale neamului românesc, noi participăm la bucuria cu care l-au întâmpinat cetăţenii Capitalei şi îi spunem un românesc: „Bun sosit!"

De unde se pot asigura Statului resurse noui

In raportul către consiliul de miniştri, prin care s'a propus suprimarea ultimelor două curbe de sacrificiu şi readucerea salariilor funcţionarilor publici la nivelul celor înscrise în bugetul anului 1932, d. ministru de finanţe precizează, odată cu cifra sumelor pe care le necesită aceste sporuri, şi sursa de venituri menită să le satisfacă.

De notat, că jurnalul consiliului de miniştri, prin care se aprobă concluziile raportului, pentru rectificarea actualelor salarii, statuează numai asupra sporului pe ultimele 4 luni ale exerciţiului bugetar în curs, adică pe lunile 1 Dec. 1937—31 Martie 1938, cu indicaţia că cifra sporului repartizată pe aceste 4 luni salariaţilor şi pensionarilor de stat (minus cei comunali şi judeţeni) se ridică la lei 355 milioane.

Şi se mai precizează în raport că acoperirea acestei sume se face din plusurile de venituri rezultate din modificările aduse după 1 Aprilie legii timbrului şi legii impozitului pe lux şi cifra de afaceri, plusuri ce n'au fost avute în vedere la întocmirea bugetului pe anul în curs.

Cum, însă, pentru acoperirea sporului pe anul întreg ar fi necesară suma de 1.065 milioane, numai pentru diferenţa la salariile funcţionarilor ministerelor, regiilor publice comerciale, administraţiilor, direcţiilor şi caselor speciale — deci, fără pensiuni şi fără salariile funcţionarilor comunali şi judeţeni, care ar amplifica sporul total la circa 1.600 milioane, ne întrebăm: de unde şi prin ce mijloace se va acoperi acest total, când plusul de încasări la timbru, la impozitul pe lux şi cifra de afaceri, realizat dela 1 Aprilie a. c. şi până la finele exerciţiului, abia va fi îndestulător, ca să acopere sporul de salarii pe ultimele 4 luni ale acestui exercitiu?

Şi încă aceasta, în ipoteza că situaţia încasărilor nu va suferi nicio defecţiune în cursul exerciţiului bugetar viitor, ipoteză care nu este exclusă, ţinând seama de tendinţa aproape generală de slăbire a preţurilor mondiale, socotită de unii drept preambulul unei noui crize ciclice.

Pentru completarea sumei necesare, ar urma, deci, fatal, să se recurgă la noui impozite sau la noui sporiri ale impozitelor existente.

Ar fi recomandabilă o asemenea soluţie? Desigur că nu. Căci a recurge din nou la teascul fiscalităţii, a apela din nou la sacrificiul masei contribuabile, ar fi să nesocotim realităţile şi să transformăm o palidă uşurare acordată unei categorii sociale într'o suferintă certă impusă celorlalte categorii. Dar venindu-se cu noui sporuri fiscale, nici chiar pentru funcţionari nu va mai însemna mare lucru desfiinţarea curbelor, de îndată ce aplicarea noulor biruri va atrage fatal după ea o nouă scumpire a lucrurilor pe piaţă, deci, o nouă împovărare a condiţiunilor generale de trai.

(Continuare în pag. 2-a)

Spania naţionalistă respinge orice mediatiune

Guvernul din Barcelona a răspândit versiunea că naţionaliştii ar înclina să discute propunerea unui armistiţiu.

Generalisimul Franco — a cărui fotografie, mai nouă, se vede în clişeu, — desminte categoric această ştire tendenţioasă.

—oxo●oxo—

Demonstraţii antisemite în Lituania

Kovno, 29 (Telor).—*In diferite oraşe din Lituania, între care la Memel, Schaulen şi Wilkomir, au fost în ultimele zile numeroase demonstraţii antisemite. In oraşele enumărate, populaţia care a format cortegii spontane, a devastat numeroase prăvălii evreeşti, a spart ferestrele caselor evreeşti şi a bătut pe numeroşi evrei. Mai multe persoane au fost rănite, iar poliţia s'a văzut nevoită să facă mai multe arestări.*

—xox○xox—

VAS NAUFRAGIAT LÂNGĂ COASTA MEXICULUI

New York, 29 (Rador). — Cargobotul „Cauto" radiotelegrafiază că din cauza furtunii a naufragiat în apropiere de Puerto Mexique.

O barcă de salvare cu care echipajul de 48 de oameni încercase să ajungă la mal, a fost răsturnată de valurile furioase. Un marinar s'a înecat.

S'au trimis imediat ajutoare de la Puerto Mexique, dar până acum echipajul nu a putut fi salvat de pe vasul ce ameninţă să se scufunde.

Inamicul n-rul 1

de STELIAN POPESCU

Odată cu începerea campaniei electorale, diferite partide, grupuri şi grupuleţe au adresat ţării tot felul de manifeste şi apeluri, anunţând fericirea ce-i vor hărăzi în cazurile când voturile cetăţenilor se vor îndrepta către ei.

Bieţii alegători sunt astfel puşi într'o mare încurcătură, neştiind către cine să-şi îndrepte preferinţele lor; această încurcătură va fi cu atât mai mare, cu cât se vor găsi şi în faţa unor carteluri, pe cari nu şi le vor putea explica, cu toate încercările unor fruntaşi politici sau unor ziare de a explica aceste imperecheri.

Pe fiecare zi, aceste explicaţii sunt mai curioase, unele de cât altele. Aşa, zilele trecute, unul din ziarele de partid, voind să tălmăcească o astfel de imperechere, a recurs la ajutorul strategiei militare.

El spunea: se ştie că într'o bătălie „comandantul „care se află în faţa mai „multor duşmani, nu se bate de odată pe toate fronturile şi cu toţi duşmanii. „El îi seriază. Intr'o bătălie „politică, lucrurile se petrec „la fel. Partidul se bate întâi cu inamicul No. 1 şi apoi cu inamicul No. 2; că „inamicul No. 1 ar fi partidul naţional-ţărănesc, iar „inamicul No. 2 ar fi partidul naţional-liberal; că „partidul pe care l justifică „numitul ziar se bate întâi „cu inamicul No. 1 şi apoi va „vedea ce are de făcut".

Se va cunoaşte în curând rezultatul unor asemenea concepţii şi cum vor fi ele apreciate atât de alegători, cât şi mai ales, de inamicul No. 2, cu care luptă în cartel. Acest rezultat pe noi nu ne preocupă, deocamdată, fiindcă noi nu credem nici că „partidul pe care-l justifică" este inamicul No. 1, nici că partidul naţional-liberal este inamicul No. 2.

Inamicul cel mare, adevăratul Inamic No. 1 este azi în ţara noastră „LICHELISMUL".

Impotriva acestui inamic ar fi trebuit, pentru salvarea vieţii noastre publice, să se fi unit toate partidele, toate grupele şi grupuleţele politice, cari solicită voturile cetăţenilor. Pe acest inamic l-am mai semnalat noi în diferite rânduri oamenilor politici sub diferitele lui aspecte.

LICHELISMUL, cu toţi sateliţii lui: minciuna, linguşirea, ipocrizia, slugărnicia şi chiar trădarea, **iată, acesta este Inamicul No. 1 al vieţii noastre politice.**

LICHELISMUL nu are scrupule, îşi croeşte drumul cu spinarea încovoiată, priveşte piezis şi se adapă în isvorul slăbiciunilor celor mari şi puternici, încurajându-le şi înlesnindu-le practicarea lui.

LICHELISMUL e o boală molipsitoare, se strecoară în organismul social şi transformă viaţa noastră publică într'o tristă comedie. El se furişează pretutindeni pe unde socoteşte că poate trage folos, el distruge încrederea şi cu şiretenie împiedică fapta bună, răstoarnă judecata dreaptă şi opreşte desfăşurarea normală a evenimentelor.

LICHELISMUL minte pe cel pe care-l informează pentru ca să-şi poată crea foloase. El ridică, în faţa adevărului şi a muncii cinstite, zidul slăbiciunilor omeneşti, făcând pe cel care le are să creadă că ele sunt virtuţi, când nu sunt de cât viţii şi depravare.

Acesta este Inamicul No. 1.

LICHELISMUL, la modă azi mai mult ca oricând în ţara noastră, face pe mari şi mici, pe tineri şi bătrâni să nu spue lucrurilor şi faptelor pe adevăratul lor nume, să promită şi să mintă pentru ca să zăpăcească şi să linguşească pe cei în dependenţa cărora se găsesc.

Impotriva lui noi n'am văzut până azi nimic în nici un program politic al vreunui partid sau al vreunei grupări.

Impotriva lui noi n'am văzut unindu-se oamenii de bine spre a forma, nu un nou partid politic, ci acea forţă morală care să reintroducă în ţara noastră şi în moravurile vieţii noastre publice, demnitatea şi cinstea.

Când acest Inamic va fi învins, când el va fi scos din luptă, când nu va mai putea otrăvi nici viaţa publică, nici viaţa particulară a fiecăruia, abia atunci ţara noastră se va putea considera intrată pe făgaşul adevăratei civilizaţii.

In ziua aceea — singura pe care o aşteaptă ţara cu milioanele ei de alegători anonimi — nu se va mai vedea ceeace se petrece azi. In ziua aceea nu vom mai vedea oameni cari să nu-şi respecte cuvântul dat, cari să nu-şi ţină angajamentele, cari să nu dea nici-o valoare promisiunilor lor solemne. In acea zi nu vom mai vedea călcări de Constituţie, călcări de legi, nici abuzuri de autoritate, nici jaf în averea publică, nici îmbogăţiri pe socoteala statului, nici cenzură şi stare de asediu.

Vor dispărea în acea zi, desigur, şi imoralitatea şi abuzurile cari se răsfaţă azi pe toate cărările, iar oamenii certaţi cu justiţia şi cu morala se vor ascunde în gaură de şarpe şi nu vor mai îndrăzni să aibă pretenţii la conducerea treburilor statului.

Impotriva LICHELISMULUI — adevăratul Inamic No. 1 — noi am luptat şi vom lupta şi am fi dorit ca azi împotriva lui să se fi unit toate forţele politice cinstite din această ţară.

Dacă s'ar fi făcut astfel, suntem siguri că alegătorii n'ar fi votat în silă, aşa cum, probabil, o vor face la viitoarele alegeri. Ei ar fi avut conştiinţa că-şi îndeplinesc o sfântă datorie pentru ţară şi şi-ar fi îndeplinit-o cu voie bună.

In ziua când vom scăpa de LICHELISM, de acest cancer păcătos care roade viaţa noastră publică, numai în ziua aceea, ţara se va înălţa, mândră de conducătorii ei şi stăpână pe destinele ei.

Până atunci, însă, după cum se desfăşoară lucrurile azi, se vede că trebue să mai suferim, fiindcă neamului nostru i-a fost hărăzit ca numai prin lupte aprige şi suferinţe amare să birue şi să se bucure.

Să ne oţelim, deci, şi vom birui.

SCRISORI DIN PARIS

PATRONI ŞI LUCRĂTORI

de RENE SAIVE

Paris, Noembrie

Se poate spune că după victoria electorală a Frontului popular, din primăvara anului 1936, lucrătorii francezi au obţinut, — de altminteri prin mijloace mai mult sau mai puţin legale, — cele mai mari satisfacţii. Ei pot înscrie în tabloul izbânzilor obţinute: sporiri de salariu, reducerea orelor de muncă, concedii plătite, arbitraţiu obligator în conflictele cu patronii, contracte de muncă colective.

Cu aceste apreciabile „cuceriri", sindicatele lucrătorilor, grupate în sânul faimoasei C. G. T. (confederaţia generală a muncii) se mândresc îndeosebi. Mai ales contractele colective de muncă le sunt scumpe.

Dar contractele colective între patroni şi lucrători se reînoesc periodic. Organizaţiile patronilor şi lucrătorilor au şi căzut odată de acord asupra reinoirii acestor convenţii.

Totuşi, aceasta nu s'a făcut fără oarecare greutate, căci organizaţia C. G. T. a d-lui Jouhaux profitase de prelungirea

(Continuare în pag. 2-a)

Funeraliile lui MacDonald

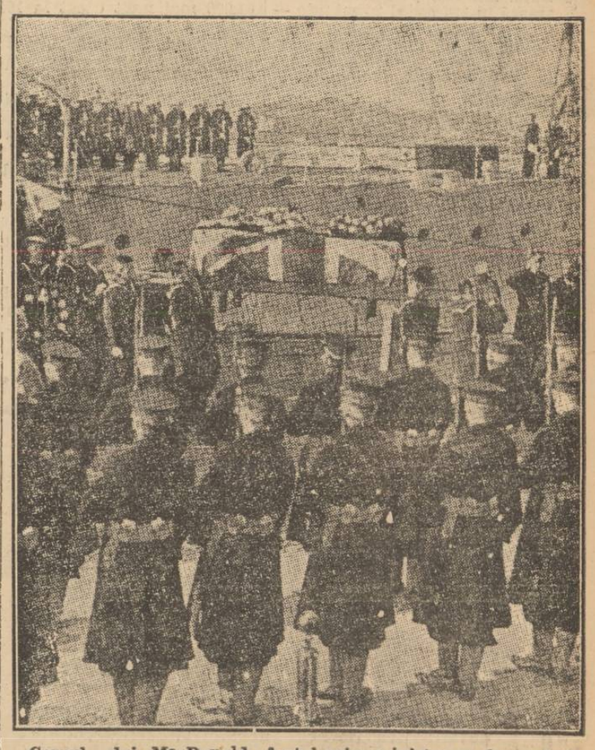

Corpul lui MacDonald, fostul prim-ministru englez, a fost adus din insulele Bermude la Plymouth.

In clişeu se vede cum sicriul cu rămăşiţele lui pământeşti este debarcat de pe vasul „Apollo", în timp ce soldaţii prezintă arma.